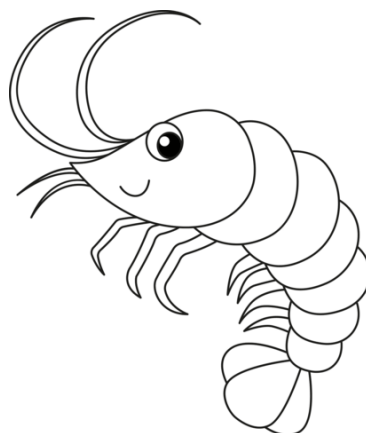

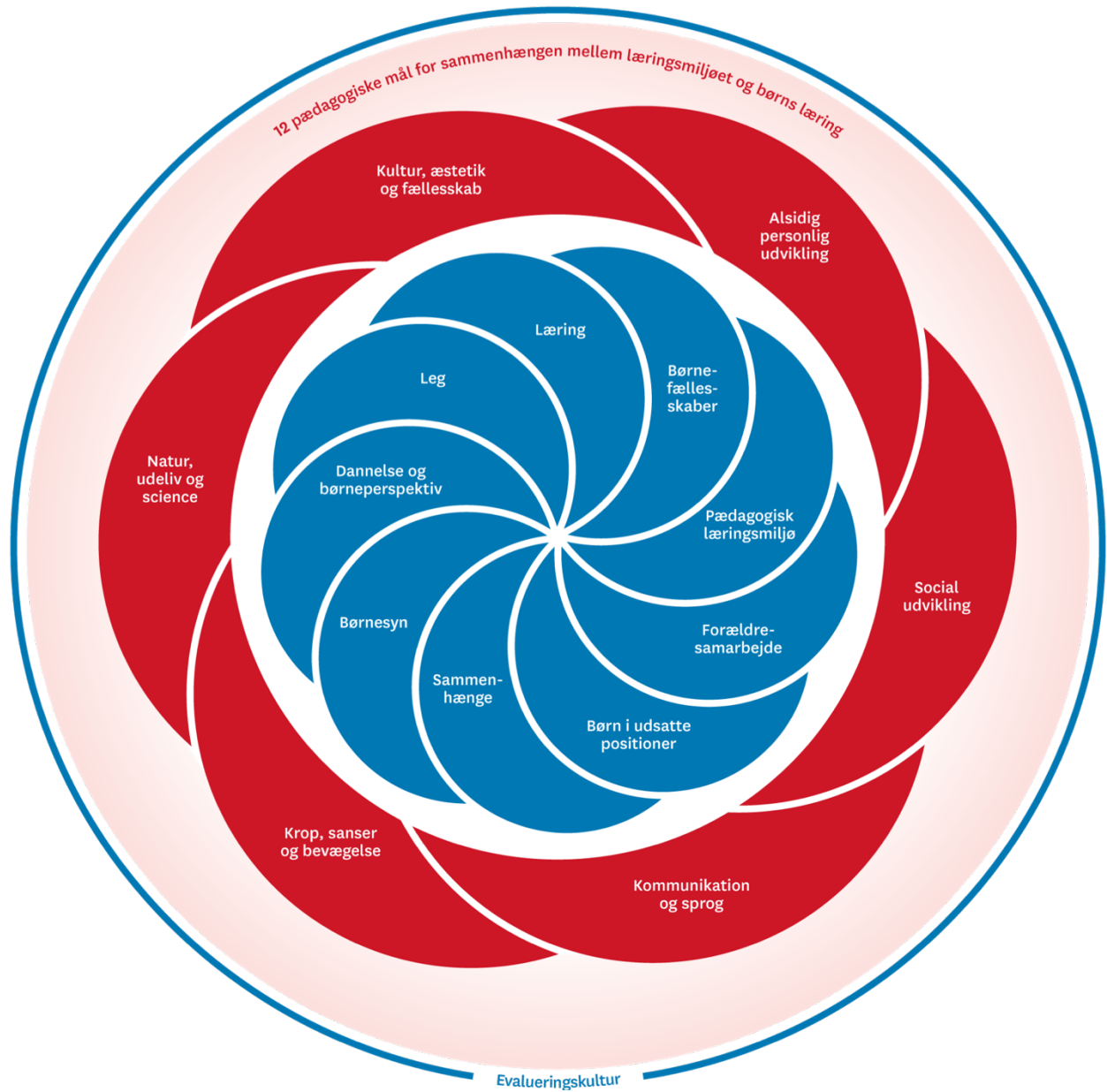
Pædagogisk læreplan for Sandloppen 2023-2025

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt.

Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde. Den er udarbejdet i henhold til dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse. Den tilhørende bekendtgørelse samt med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi i Sandloppen?

Sandloppen er en privat daginstitution beliggende Ved Amagerbanen 39, 2300 København S.

Sandloppen åbnede i 2021 og har til huse i nye og fantastiske lokaler med højt til loftet, god rumfordeling og gode fællesrum. Institutionen ligger i et spændende område tæt på både strand og by, som giver muligheder for oplevelser, sjov og udfordringer, for både små og store.

Sandloppen er en del af Trygge Institutioner, der også tæller 6 andre private daginstitutioner i Hovedstadsområdet. Sandloppen består af tre vuggestuegrupper og en børnehave, med udflyttergruppe, der giver børnene mulighed for at få frisk luft, naturoplevelser og jord under neglene på daglig i Trygges naturbørnehavedel, Æbleskoven.

Vores overordnede pædagogiske principper bygger på anerkendelse af det hele barn og vi tager udgangspunkt i det enkelte barns behov, men i høj grad som en del af børnefællesskabet. Vi har et tæt samarbejde med forældrene omkring deres barn, samtidig med at vi har et overblik over børnegruppens samlede behov.

I Sandloppen bestræber vi os på, at hver stue har 2 pædagoger samt en pædagogmedhjælper, ligesom faste vikarer er en integreret del af huset. Derudover har Sandloppen egen institutionsleder, samt teamkoordinator.

Hjertet i Trygge Institutioner og Sandloppen er vores stærke værdier, som sætter rammerne for hverdagen.

Vi har formuleret vores værdier sådan her:

- Glade medarbejdere giver glade børn.
- Et nært samarbejde mellem medarbejdere og forældre er grundlaget for en tryk hverdag.

Hverdagen i Sandloppen bygger på erfaring og pædagogisk faglighed.

Derfor er vores pædagogiske retningslinjer:

- Vi former dagen med anerkendelse, omsorg og nærværende samvær med hinanden.
- Vi understøtter børnefællesskaber samtidig med, at vi tager hensyn til, at det enkelte barn udvikler sig i eget tempo. Vi tager afsæt i zonen for nærmeste udvikling for både det enkelte barn og gruppen.
- Vi skaber nærvær og omsorg for det enkelte barn og den samlede børnegruppe.
- Vi har fokus på børnedemokrati og fællesskaber.
- Vi arbejder med gruppeopdeling i mindre grupper i både vuggestue og børnehave, da vi tror på, at det skaber de bedste forudsætninger for trivsel, udvikling og læring.

I Sandloppen skal alle børn opleve, at blive set hver dag og opleve at være en del af et meningsfyldt fællesskab. Børnene skal have mulighed for oplevelser og rammer der udvikler, sætter tanker i gang og inspirerer til leg i det daglige.

I Sandloppen ses børnene som kompetente borgere i samfundet, der har ret til at have egne meninger. De voksne er tydelige og sætter grænser, men skælder ikke ud. Børnene har hos os en øvelsesbane, hvor de lærer at løse konflikter på en hensigtsmæssig måde, med respekt for egne og andres grænser. Børn spejler sig i de voksne og vi gør os derfor umage med, at være gode forgangsbilleder, så vi skaber et godt miljø for alle i institutionen.

Pædagogisk grundlag

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på eks. 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker eks. gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Barndommen og det at være barn, har værdi i sig selv og børnene anses som kompetente og selvstændige individer. Børnene er aktive medskabere af egen dannelse, udvikling, læring og trivsel.

I Sandloppen ønsker vi, at børnene oplever at være en del af et fællesskab, at føle sig inkluderet, føle tryghed, omsorg og anerkendelse fra voksne og børn i institutionen.

I Sandloppen skaber vi rammer, så børnene får mulighed for at udvikle sig i eget tempo og får støtte til det, der kan være svært. Vi støtter børnene i, at være selvhjulpne f.eks. ved at motivere børnene til at de selv tager skoene og jakken af og på. Det er en proces der tager tid, men børnene får derigennem styrket deres selvværd, ved at opleve at kunne noget selv og være aktivt deltagende. Børn ser hinanden, lærer af hinanden og udvikler herigennem personlige og sociale kompetencer. De ældre børn hjælper de yngre børn og spejler sig derved i hinanden.

I vores daglige pædagogiske praksis giver vi børnene mulighed for at udvikle et sundt og stærkt selvværd igennem legerelationer, venskaber samt en tæt, omsorgsfuld og anerkendende voksenkontakt. Vi tror på, at børnene bedst udvikler deres færdigheder, igennem leg og oplevelser med hinanden, de voksne og deres omgivelser. Børnenes behov for samvær, oplevelser og udfordringer i hverdagen tilgodeses igennem aktiviteter, der både er børne- og vokseninitierede. Børn tilegner sig viden om normer og værdier igennem deres samvær med andre mennesker og ved at spejle sig i andres adfærd.

I praksis kommer det til syne ved:

- Vi guider børnene og møder dem med nysgerrighed og prøver at forstå børnenes perspektiv. Vi opfordrer til at sætte ord på og hjælper dem i processen.
- Vi tager udgangspunkt i børnenes nærmeste udviklingszone og møder dem med positive krav og forventninger.
- Vi skaber rammer der fordrer til samvær, oplevelser, udvikling og trivsel.

Dannelse og børneperspektiv

Børn tilegner sig viden om normer og værdier igennem deres samvær med andre mennesker og ved at spejle sig i andres adfærd.

Deltagelse og oplevelsen af at blive lyttet til, er en vigtig del af børns individuelle og demokratiske dannelse. 0-6 årsalderen er det tidspunkt i livet, hvor børn opdager sig selv som individer og derved også har mulighed for at lægge grunden til et højt selvværd.

En væsentlig del af børns rettigheder er at blive hørt og behandlet ligeværdigt. I Sandloppen giver vi børnene mulighed for, at være aktivt deltagende i dagligdagen igennem medbestemmelse og medansvar. Det giver børnene en forståelse for -og oplevelse af- at være en del af demokratiske fællesskaber. Dette gør sig bl.a. gældende til morgensamling på alle stuer.

I praksis kommer det til syne ved:

- De voksne har ansvaret for at skabe rammer og læringsmiljøer, så børnene oplever at deres omgivelser lytter og interesserer sig for deres perspektiv. De voksne hjælper, støtter og vejleder børnene.
- Børnene inddrages i beslutninger i deres hverdag, omkring aktiviteter og leg. De voksne planlægger ugentligt aktiviteter for børnegrupperne, med afsæt i det der eks. optager børnene.
- Vi lægger stor vægt på børnenes perspektiv i deres sociale liv, eks. ved, at dele af dagligdagen foregår ved leg uden voksenstyring, men med de voksnes tilstedeværelse. De voksnes rolle er, at være bagved, foran og ved siden af under børnenes leg og være bevidst om, hvor zonen for nærmeste udvikling er hos de enkelte børn.

Leg og læring

Legen har i sig selv en stor værdi, da leg er en vigtig forudsætning for at kunne lære. I legen gennemlever børnene deres oplevelser og levede dagligdag både i og uden for daginstitutionen.

I Sandloppen anser vi børnenes leg som et fundamentalt element for deres udvikling og egen meningsdannelse. I legen danner børn en verden som giver mening og har værdi og deler her igennem livsverdener med dem omkring sig.

I legen forekommer konstante forhandlinger, hvor reglerne kontinuerligt bliver genforhandlet og aftalt på ny. Børnenes leg karakteriseres af fantasi, spænding, lyst og engagement, hvor kreativitet, sprog og kropslige udtryk mødes. Legen er central for bl.a. udvikling af sprog og øvrige kompetencer. Vi bestræber os på at skabe rammer der fordrer og inspirerer børns læring, kreativitet og evne til at skabe. Leg og læring er for barnet en helhed og ikke noget, der kan skelnes imellem eller adskilles.

Legen er ofte børneinitieret, men vi viser som voksne også vejen frem, ved selv at være aktører i legen og give børnene nye perspektiver og legekompetencer. Vi har fokus på legekonstellationer der kan skabe grobund for gode venskaber og trygge pædagogiske læringsmiljøer, både for det enkelte barn og for børnegrupperne som helhed.

Relationerne mellem børn og voksne er af stor betydning for børnenes læringsmuligheder, bl.a. derfor deler vi børnene op i mindre grupper, så man som barn ikke skal forholde sig til alle børn på én gang. Det sikrer os at alle børn bliver set hver dag og at man som barn i Sandloppen oplever at være en del af et børnefællesskab. At inddrage børnene i dagligdagen skaber motivation og nysgerrighed og her understøttes børnene i, at have en undersøgende og nysgerrig tilgang til tilværelsen.

Det er de voksne der tilrettelægger de pædagogiske aktiviteter og rutiner, så alle børnene opnår deltagelsesmuligheder dagen igennem, men børnene inddrages i aktiviteterne og rutiner og der tages højde for både alder, udviklingstrin samt børnenes interesse i en given periode.

I praksis kommer det til syne ved:

- De voksne planlægger pædagogiske aktiviteter og forløb med afsæt i børnenes alder, udviklingstrin og interesser, med afsæt i de seks læreplanstemaer.
- De voksne følger børnenes spor og forholder sig nysgerrige og undrende sammen med børnene.
- De voksne er rollemodeller i legekonstellationer og støtter op om både det enkelte barn og den samlede børnegruppe.
- Børnene er inddelt i mindre faste grupper, der sikrer at alle børn bliver set og hørt hver dag.

Børnefællesskaber

Børnenes dannelsesproces er en vigtig del af det, at føle sig som et helt menneske og lære at forstå sig selv. Det er ligeledes vigtigt, at børnene får rum og plads til at være sig selv og give udtryk for, hvordan de selv ser og oplever tilværelsen. I Sandloppen har vi fokus på børnedemokrati og at inkludere hvert enkelt barn i børnefællesskabet.

Børnefællesskabet skaber rum for at børnene danner venskaber på tværs af alder, køn og kultur og at vi støtter op om en inkluderende praksis med plads til forskellighed.

I praksis kommer det til syne ved:

- Der afvikles morgensamling på alle stuer hver morgen, hvor børnene deltager ud fra egne deltagelsesmuligheder og sproglige forudsætninger. Der siges godmorgen til alle børn, så alle oplever at blive benævnt ved navn ligesom der tales om hvilke børn der evt. mangler den pågældende dag.
- Børnene deltager aktivt og vælger eks. sange der skal synges, hvilket skaber et fællesskab på tværs af børnegruppen.
- Dagens aktiviteter gennemgås og børnene byder på skift ind med fortællinger om det der optager dem.
- Der laves aktiviteter på tværs af stuerne, således at børnene oplever at være en del af et større fællesskab i Sandloppen.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Pædagogisk læringsmiljø

I Sandloppen har vi stort fokus på det pædagogiske læringsmiljø gennem hele dagen. Det gør sig gældende fra børnene kommer om morgenen til vi siger farvel om eftermiddagen. Vi mener at de daglige pædagogiske rutiner er et vigtigt pædagogisk læringsmiljø, da børnene i genkendelige og strukturerede rutiner får mulighed for at udvikle deres kompetencer i henhold til de seks læreplanstemaer. Det gør sig bl.a. gældende ved aflevering/ afhentning, samling, garderobe, måltidet, badeværelse- og putte situationer samt samling på stuerne.

I de daglige rutiner har vi ligeledes fokus på overgange og sammenhæng dagen igennem, hvilket gør sig gældende i de små daglige overgange og skift børnene oplever dagen igennem.

I løbet af dagen skaber vi 'rum i rummet' og tager udgangspunkt i børnenes behov med afsæt i de pædagogiske aktiviteter. Inde på stuerne er der opdelte zoner, hvor børnene kan tage legetøj frem i små zoner, så det er tydeligt hvilket læringsstilbud der tilbydes i den givne zone. Vi har fokus på at skabe rammer der imødekommer børnenes behov for afgrænsede legezoner med mulighed for fordybelse og koncentration, men ligeledes et læringsmiljø med mulighed for fysisk udfoldelse.

Dagen igennem er der en vekselvirkning mellem børneinitieret og vokseninitieret lege og aktiviteter. Vi følger børnenes initiativer og nysgerrighed og tilrettelægger temaer og projekter som understøtter det de er optaget af.

Vi inddeler børnene i mindre grupper og tilrettelægger aktiviteter ud fra givent alders, interesse og udviklingsstrin. I vores betragtninger af hvilke børn der sammensættes i grupper, tager vi afsæt i både relationer, interesser og alder således at grupperne kan justeres løbende i takt med at børnene udvikler sig.

I praksis kommer der til syne ved:

- Vi åbner i Fællesrummet om morgenen, hvor der er gjort klar til leg med små legezoner der indbyder til leg og fordybelse. Vi bestræber os på at skabe rolige rammer om morgenen, så børnene har mulighed for at vinke farvel med en voksen, spise morgenmad og starte dagen i eget tempo.
- Huset og stuerne er inddelt i zoneopdeling, der skaber mulighed og rum for fordybelse, nysgerrighed og læring. I Sandloppen prioriterer vi, at børnene skal have mulighed for at fordybe sig i rolige aktiviteter, men ligeledes skabe rammer for, at de kan bruge kroppen aktivt og bevæge sig.
- I kælderen har vi stort krea værksted, der fordrer til kreative processer hvor hele kroppen kan bruges og hvor aktiviteten ikke afbrydes af udefrakommende forstyrrelser.
- Vores store fællesrum giver anledning til at lave forhindringsbaner, rytmik forløb mm. ligesom det fordrer til at anvende børnekøkkenet til eks. bageaktiviteter.
- I Æbleskoven, som er vores naturbørnehavedel, oplever børnene at være en del af naturen. I Æbleskoven har vi 14.000 m² at boltre os på. Vi har indrettet os med en stor forhæng med bålplads, forhindringsbane, borde bænkesæt mv. og en baghave med et stort bålhus. Derudover har vi skoven omkring os der byder på masser af eventyr og aktiviteter. Ejendommen er en renoveret gård med køkken, fællesrum, birum, værksteder, garderober og toiletter, der ligeledes giver mulighed for fordybelse, leg og læring indendøre. Udenfor laver vi bål, bygger huler og leger, kun fantasien sætter grænser og vi nyder at være ude hele året. I Æbleskoven har vi ligeledes en naturvejleder ansat, der har det overordnede ansvar for naturformidling og aktiviteter for børnene derude.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejde med forældre

I Sandloppen ser vi dialogen mellem pædagogisk personale og forældre som et væsentligt element for det enkelte barns udvikling, trivsel og læring og finder det derfor vigtigt med en åben og tæt dialog med forældrene i det daglige.

I starten er det særlig vigtigt at forældrene føler sig godt taget imod, så de kan føle sig trygge ved at aflevere deres barn, ved opstart i institutionen. Vi tror på, at tryghed og tillid er den bedste forudsætning for et godt og konstruktivt samarbejde. Ved at have den daglige dialog er det nemmere for forældrene at tage medansvar for deres børns dagligdag i Sandloppen og fortælle hvis der eks. er nogle ændringer i forhold til hjemme, eller andet, der kunne have indflydelse på barnets dag. Der skabes en relation og en tryghed i forholdet mellem personale og forældre, hvilket også gør det nemmere at tale om det der kunne være eller blive svært eller udfordrende. Vores erfaring fortæller os, at det øger barnets tryghed væsentligt, når vi kender de mulige årsager til anderledes adfærd, hvilke skaber bedre forudsætninger for at handle i bedste interesse for barnet.

I Sandloppen har vi faste trivselssamtaler med forældrene om deres barns trivsel og udvikling, både i vuggestue og børnehave. Vi tilbyder to samtaler i løbet af børnenes vuggestuetid og børnehavetid. Samtalen vil være af ca. 30 minutters varighed, men kan naturligvis justeres ved behov. Vi bestræber os på, at den første samtale tilbydes inde for det første halve år af vuggestue og børnehaveopstart. Dette gør vi for at sikre os, at vi kender barnet og det er faldet til i institutionslivet. Undervejs i indkøringsforløbet har vi tæt dialog og skulle forældrene have behov for en samtale tidligere, finder vi selvfølgelig tid til det. Det er altid muligt for både personale og forældre at indkalde til ekstra samtaler, hvis der er behov for dette.

I Sandloppen har vi en forældrebestyrelse, bestående af forældrerepræsentanter fra vuggestue og børnehave, samt medarbejder repræsentant og institutionsleder. Medlemmer til forældrebestyrelsen vælges på forårets forældremøde og repræsentanter vælges ind for henholdsvis et og to år. Forældrebestyrelsen mødes 4 gange årligt og behandler emner vedrørende dagligdagen i Sandloppen, bl.a. med inputs og ønsker til forældremøder i institutionen, sparring omkring pædagogisk dokumentation ligesom forældrebestyrelsen fungerer som bindeled imellem den samlede forældregruppe og ledelsen. Som forældrerepræsentant i forældrebestyrelsen vil det ligeledes være forventeligt at hjælpe med planlægning af arrangementer, så som sommerfest, forældre/ bedsteforældrekafe, plantedag og lignende.

Forældrebestyrelsen kan ligeledes være repræsenteret ved ansættelsessamtaler og byde ind med værdifuldt forældre perspektiv i samtalerunderne.

I praksis kommer det til syne ved:

- Vi prioriterer den daglige dialog ved eks. afleverings- og afhentningstidspunkterne meget højt, da vi tror på at en god overlevering skaber bedste forudsætninger for en god dag.

- I Sandloppen har vi en digital platform, Famly, som vi kommunikerer med forældrene over, og hvor vi dokumenterer pædagogisk praksis i form af dagbøger, billeder, videoer mm.
- Vi anvender Famly til pædagogisk dokumentation og oplever at særligt for de børn der endnu ikke har et verbalt sprog og derfor ikke kan fortælle hvad de har oplevet den dag, skaber det sammenhæng imellem institution og hjem. For de ældre børn kan billeder og små historier understøtte barnets fortælling og dialog med forældrene derhjemme.
- I Sandloppen har vi to forældremødet om året, hvor forældrene får indblik i deres børns dagligdag på stuerne, ligesom forældremøderne kan indeholde oplæg fra udefrakommende oplægsholdere med afsæt i børns trivsel, forældreskabet ect.
- Vi prioriterer fælles aktiviteter der binder hjem og institution sammen og derved styrker både relationer og samarbejde på tværs af huset. Vi afholder eks. forældrekafe, fællesspisning, sommerfest, julefest mm. hvor børn, forældre og medarbejdere deltager.
- Som forælder i Sandloppen er det ligeledes muligt at låne vores institution til privat brug, eks. afholdelse af børnefødselsdag og lignende, ligesom forældre på eget initiativ afholder sociale arrangementer, som institutionen skaber rammer for.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn i udsatte positioner

I Sandloppen har vi børnene i centrum og børnene udgør vores kerneværdi. Børn er forskellige individer og har ligeledes forskellige forudsætninger og familiebaggrund, både kulturelt og socioøkonomisk. Hvert enkelt barn og familie skal rummes og imødekommes der hvor de er.

I Sandloppen lægger vi vægt på et godt og stærkt tværfagligt samarbejde med støtte- og ressource teams og forældrene. Børn i udsatte positioner er ikke entydigt og udfordringerne er forskellige, men alle voksne har en øget opmærksomhed på børnene og hvad deres individuelle behov er. Vi er optagede af at alle børn føler sig som værdifuldt og som en del af fællesskabet.

I Sandloppen gør vi netop dette; *fokuserer på barnets individuelle behov*. Ud fra dette iværksættes en øget pædagogisk indsats iværksættes, altid i samarbejde med forældrene og evt. tværfaglig indsats.

I praksis kommer det til syne ved:

- Oplever vi et barn med sproglige udfordringer retter vi henvendelse til eks. tale- høre- lære. Har barnet sociale udfordringer, kan vi rette henvendelse til støttepædagogisk personale eller psykolog.

Er udfordringerne flerartede, og mere komplekse, kan vi indkalde til netværksmøder, hvor alle parter på tværs af fag og professioner, sammen kan sparre og blive enige om en fremadrettet handlingsplan.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Sammenhæng til børnehaveklassen

I børnehaven arbejdes der, i det sidste børnehaveår frem mod skolestart, med en storegruppe for de af børnene der skal starte i skole. I storegruppen er der særligt fokus på skoleparathed i form af selvhjulpenhed, robusthed, relations dannelse samt aktiviteter og opgaver en kommende skole, præsenterer børnene for. Dette gøres på en måde, så børnene oplever en mere glidende overgang fra daginstitutionens livet og til skolegang. Vi understøtter børnene i deres nysgerrighed i forhold til eks. matematisk opmærksomhed og sprogforståelse, men altid med et legende perspektiv. Vi taler om begreber, leger med lyde og italesætter hvad det vil sige at blive klar til at starte i skole.

Vi har et stort fokus på overgange og sammenhænge. Dette gør sig gældende både når børnene starter i vuggestue, når de skal videre i børnehave og når de skal starte i skole. Medarbejderne arbejder på tværs af hinanden og i tæt dialog med forældrene om, hvad der er det bedste for barnet. I storebørnsgruppen bestræber vi os på at besøge der ligeledes en skole og KKFO, så børnene har en oplevelse af, hvad det vil sige at starte i skole og fritidsordning.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Sandloppen benytter vi os af de mange tilbud og oplevelser, der er i nærområdet. Vi ligger tæt på både strand og by og anvender disse i vores pædagogiske praksis.

Vi er optagede af hvad formålet med turen er, og vi tager ikke på tur *"bare for at gå tur"*. For de yngste vuggestuebørn kan en tur i nærområdet være en stor oplevelse og give mulighed for at de aktivt kan deltage ved eks. at løbe og tumle, frem for at sidde i en klapvogn under hele turen.

I Sandloppen prioriterer vi at turene primært foregår i lokalmiljøet og med aktiv deltagelse fra børnene. Ture til Zoo, Den blå planet og lignende mener vi hører til i privat regi med familien. Vi lægger vægt på at børnene kender nærmiljøet de bor i, og går i institution i, og vi oplever at det skaber sammenhæng imellem hjem og institution. Det gør sig bl.a. gældende når børnene begejstret kan vise eller fortælle hvor de bor, når vi går på tur. At genbesøge de samme legepladser og tur destinationer skaber tryghed og genkendelse hos børnene, og giver mulighed for at besøge velkendte steder og samtidig gå på opdagelse i nyt.

I praksis kommer det til syne ved:

- De ældre børn tager på ture i både lokalområde, men besøger ligeledes kulturinstitutioner som museer, parker, Christiansborg mm. i forbindelse med aktivitetsforløb om eks. demokrati og medbestemmelse.
- Vi besøger bl.a. forskellige legepladser, parker, strand, naturområder som Amagerfælled og Kløvermarken. Da vi ligeledes er i gåafstand fra biblioteker, kulturhuse mm. besøges disse ofte.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Sandloppen er indrettet, inde og ude, i samarbejde med KOMPAN der specialiserer sig i at skabe tidsløse legefunktioner- og rum, inspireret af kunstner og billedhugger, Tom Lindhardt.

Vi ønsker at skabe hyggelige og trygge rammer fordrer til trivsel og aktiviteter for både børn og voksne. Vores hus er indrettet med støjdæmpende loft, der sikrer bedst muligt støjdæmpende lydniveau, både i fællesrum og på stuerne. Ligeledes er lamper installeret, således at vi kan ændre på belysningen afhængigt af både lyset udefra- og indenfor. Vores inventar skaber de bedste forudsætninger for et godt arbejdsmiljø for både store og små, og giver børnene mulighed for at deltage aktivt i de daglige gøremål.

I praksis kommer det til syne ved:

- Vi arbejder med rum-i-rum og inddeler os i mindre grupper, således at alle børn oplever at blive set og være en del af et mindre fællesskab.
- Børnene inddrages i løbende dokumentation og udsmykning af eks. kreative værker, der udstilles på både stuer og fælles arealer i huset.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alle læreplanstemaerne er tæt forbundne og skal derfor betragtes som en helhed i det læringsmiljø som Sandloppen tilbyder igennem dagen. Læreplanstemaerne giver mulighed for at dykke dybere ned i ét af temaerne ad gangen, men de skal ikke fremstås uafhængigt af hinanden, da alle læreplanstemaer vil komme til udtryk i mindre eller højere grad, alt efter hvilket pædagogisk fokus der er.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Alle børn skal have mulighed for at udvikle personlige kompetencer, indenfor fællesskabets rammer. Vi ønsker at fremme børnenes engagement, gåpåmod, livsduelig og deltagelseskompetence, gennem meningsfulde aktiviteter, der kan udvide deres erfaringsverden, som de kan forfølge og engagere sig i.

Dette gør vi ved at skabe et læringsmiljø, med alsidige tilbud, der tilgodeser og respekterer det enkelte barns livsomstændigheder, behov, personlighedstræk og deltagelsesmuligheder.

I dagligdagen kommer det til udtryk, ved at vi planlægger aktiviteter, der udfordrer børnene i en tilpas grad, at de føler udfordringen som en succes og får mod til at gøre det igen. Det er vigtigt at møde barnet i dets udviklingszone, dvs., alder, modenhed, personlige og sociale kompetencer.

I praksis kommer det til syne ved:

- **Kan selv:** Når man kommer til Sandloppen om morgenen -og skal hjem igen- opfordrer vi forældrene til, at barnet selv går ind og ud af huset, da det vil fremme barnets trivsel, dannelse, udvikling og læring, ved at indtage vuggestuen eller børnehaven på egne ben.
I Sandloppen opfordres alle, både børn, forældre og medarbejdere, til at sige godmorgen og farvel.
- **Gensidig respekt:** Vi opmuntrer barnet til at udtrykke følelser og håndtere konflikter, ved at anerkende og italesætte at alle følelser og holdninger er velkomne, men at man skal respektere andres holdninger, selvom det til tider kan være svært. Vi har desuden fokus på at spille børnene gode over for hinanden og understøtte det positive fællesskab. Vi italesætter det der fungerer, bl.a. italesætter vi situationen, når et barn trøster et andet barn og siger "du er en rigtig god ven". Det kan ligeledes være i situationer hvor et barn bider et andet barn, hvor vi har fokus på og fremhæver det, at kramme hinanden og viser andre alternativer, til det at bide.
- **Voksne rollemodeller:** De voksne fungerer som rollemodeller, der kan igangsætte og træde til side og lade barnet komme til orde, både i legen og i de planlagte aktiviteter. Som voksne går vi forrest som de positive rollemodeller, for at skabe rammerne for nysgerrighed og positive følelser hos børnene.
- **Små grupper er vejen frem:** Vi deler dagligt børnene ind i mindre grupper, både aldersdifferentierede og samme alder. Det er i disse gruppeopdelinger, vi bl.a. kan tilpasse aktiviteterne, så de tilgodeser børnenes udviklingstrin.
- **Selvhjulpenhed:** Vi har et øget fokus på selvhjulpenhed, da børnene vil opleve en selvværdsfølelse ved at noget lykkes, samtidigt med at det vil styrke selvtilliden og troen på egne evner. Både i vuggestue og børnehave opfordres børnene til selvhjulpenhed og deltager aktivt, bl.a. ved at øse mad op, spise selv, hjælpe med borddækning/afrydning mm. Vi opmuntrer de større børn til at hjælpe de små, ligesom vi opmuntrer børnene til selv at tage eget tøj af og på. Af samme årsag har vi på alle stuer har udklædningstøj, så børnene gennem leg kan øve netop denne til tider svære manøvre.
- **Børneinddragelse:** Børnene inddrages i de fleste af dagens gøremål: Borddækning, oprydning, afvaskning af borde mm. De deltager aktivt og ved at deltage og have indflydelse på sin egen dagligdag, vil det bl.a. fremme barnets livsduelighed.
- **Vi følger børnenes spor:** Vi er nysgerrige og åbne overfor børnenes interesser og hvad der optager dem her og nu. Vi følger således børnenes spor og deres interesser og planlægger aktiviteter med afsæt i disse. For at følge det børnene er optaget af, er de voksne fleksible og improviserer til tide, for at støtte barnets spor. For at barnet skal føle at aktiviteten er meningsfuld, kræver det nærværende voksne der kan skifte spor og følge børnenes initiativer.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

I Sandloppen mener vi, at alle børn skal have mulighed for at deltage i meningsfulde sociale fællesskaber, hvor de oplever at høre til og hvor deltagelse og medindflydelse, er kerneværdien. Vi ser forskellighed som en ressource og vi ønsker at fremme barnets empati og demokratiske dannelse og forebygge evt. mobning. Indbyrdes relationer og venskaber mellem børn har stor betydning for den sociale læring og medvirker til udvikling af sociale færdigheder, som det ofte ses i legen.

Det er vigtigt at for os, at have fokus på børnenes relationer, men ligeledes på relationen mellem børnene og de voksne. De voksne skal fungere som rollemodeller, der kan skabe tryghed for børnene. Tryghed opstår når man bliver forstået indefra og helt små børn er afhængige af voksne, for at lære og forstå sig selv og omverden, samt at kunne regulere følelser. Børn har brug for tilknytning til voksne, da det skaber tryghed og ro til at udforske og lære fremadrettet.

I Sandloppen har vi derfor fokus på tryghed, nærvær og tilknytning, da trygge børn udvikler selvværd og mod på at lære.

I praksis kommer det til syne ved:

- **Morgensamling:** I Sandloppen holder både vuggestuen og børnehaven samling med børnene, hver dag kl.09.00. Samling er dagens første læringsrum og vi værner om dette og vi frabeder os unødvendige forstyrrelser. Samling er et pædagogisk læringsrum hvor vi sammen med børnene siger godmorgen til hinanden, taler om dagens aktiviteter, aktuelle begivenheder og lignende. Stuevis siger vi godmorgen til hinanden og alle børn benævnes ved navn, så de oplever at være en del af et fællesskab. Ligeledes taler vi om de børn der evt. mangler den pågældende dag. Til samling synges der sange, tales om dagens program, fortælles historier mm. og her får børnene øvet sig på at vente på tur og får samtidigt styrket gåpåmod og demokratisk dannelse, ved en følelse af at blive hørt og set. Børnene udvikler sociale kompetencer, sammen med vennerne i et trygt og velkendt læringsmiljø.
- **Legen er udgangspunkt for al udvikling:** Vi har et øget fokus på leg i Sandloppen, da det er gennem legen at børnene bl.a. får styrket deres sociale udvikling. Det er her de kan øve sig på at argumentere, forhandle og tilpasse. Igennem dagen deler vi børnene op i mindre grupper, hvor vi

laver små pædagogiske forløb, med forskellige fokusområder. Vi veksler imellem planlagte pædagogiske aktiviteter, samt børne- og voksen initierede lege igennem dage. Vi danner grupper på tværs af stuerne

- **Ture ud af huset:** Hver stue har fast en ugentlig turdag, ligesom vi tager på spontane ture hvis muligheden byder sig. Vi øver at vente på hinanden, at passe på hinanden og i børnehaven får man en gå makker, som man også passer på når man er afsted på turen.
- **Legeaftaler:** Vi opfordrer forældrene til at lave legeaftaler på tværs i børnegruppen. Med de mindste børn, opfordrer vi til at man kan mødes i weekenden hos hinanden eller på en legeplads for at fremme den sociale udvikling tidligt i livet. Vi stiller ligeledes Sandloppens lokaler til rådighed i weekender for børn og forældre, efter forud indgået aftale med leder.
- **Arrangementer:** Traditioner kan være med til at fremme barnets sociale udvikling og i Sandloppen har vi årligt fastelavn, Halloween, sommerfest og juletræsfest hvor børn, forældre og personale kan mødes under mere uformelle rammer og hygge sammen. Her kan børnene udvikle sociale kompetencer, ved at se deres kammeraters forældre og måske lære hinanden bedre at kende på en anden måde end de gør i dagligdagen.
- **Storegruppe:** I børnehaven indgår de store børn i storegruppe, hvor der arbejdes med skoleparathed, ihærdighed, venskaber og fællesskaber. Her er der stort fokus på at lære børnene at indgå i fællesskaber med andre jævnaldrende og give plads til andre.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Børnenes sprog udvikles gennem relationer, fællesskaber og i interaktion hvor der er en tydelig kommunikation og interaktion, der fremmer barnets muligheder til at udvikle sproget. De voksne er sproglige rollemodeller for børnene, igennem hele dagen, og har stor betydning for det sproglige miljø i institutionen.

I Sandloppen har vi fokus på den gode kommunikation og møder hinanden med respekt og nysgerrighed - Både overfor børn og voksne. Udgangspunktet er altid en anerkendende tilgang, både voksen-barn, men også voksen-voksen. Vi opfordrer børnene til at bruge deres sproglige kompetencer og hjælper med at sætte ord på intentioner, handlinger, ønsker og følelser -Også de svære.

De voksne i institutionen spiller en afgørende rolle i at identificere eventuelle tegn på sprogudviklingsproblemer tidligt hos børnene, så tidligere eventuelle udfordringer opdages, desto mere

effektiv kan en handleplan være. Derfor har vi sprogansvarlig i institutionen, der har det overordnede ansvar for at sikre bedst muligt sprogunderstøttende miljø.

I praksis kommer det til syne ved:

- **Morgensamling:** Alle stuer holder morgensamling hver morgen, hvor alle børn benævnes ved navn. Vi synger sange og børnene får her mulighed for at deltage ud fra egne udviklingstrin og zone for nærmeste udvikling. De yngre børn i vuggestuen deltager med fagter og skaber derved sammenhæng og oplever at være deltagende.
- **Dialogisk læsning:** Vi læser dagligt med børnene i både vuggestuen og i børnehave, og har fokus på dialogisk læsning som sprogstimulerende redskab i praksis. Vi går på ture til biblioteket og låner bøger i samarbejde med børnene, som danner grundlag for dialog og fællesskab. Vi præsenterer børnene for forskellige genrer af litteratur, eks. eventyr, temabøger, sangbøger, faglitteratur, livstemabøger, tv litteratur og pegebøger.
- **Rim/remser:** Vi leger med ord og sproget, Litteratur der leger med sproget så børnene automatisk fokuserer på lydene i sproget, bl.a. ved at lege med de lydlige nuancer i deres navne. Når vi rimer, præsenterer vi teknisk set børn for ord, der næsten lyder ens - kun med en enkelt sproglyd til forskel, eks. adskilles lyden og betydningen af ordene "krage" og "drage" kun af en enkelt sproglyd - nemlig /k/ og /d/ i starten af ordene. Gennem erfaringer med - og den gryende bevidsthed om - dette, får børnene styrket deres opmærksomheden på de enkelte sproglyde og begynder at kunne genkende, identificere - og på sigt skelne mellem - forskellige sproglyde.
- **Måltidet:** Måltiderne i Sandloppen er ligeledes et læringsrum for sproglig udvikling, hvor vi skaber rammer for dialog ved alle borde. Børnene sidder fordelt i mindre grupper med egen voksen ved bordet, hvilket giver mulighed for dialog i mindre trygge grupper. Når der dækkes bord sætter de voksne ord på handlinger, eks: "*Koppen skal stå bag ved tallerkenen*" ect. Vi taler om hvad vi spiser, er nysgerrige og stiller åbne spørgsmål, der giver børnene mulighed for at øge deres ordforråd.
- **Ord på handling:** Vi sætter ord på handlinger, både egne og børnenes, igennem hele dagen. Vi opmuntrer og hjælper med at sætte ord på handling, eks. "*Nu skal vi ud og tisse og vaske hænder inden vi skal spise*", "*Jeg kan se at du bliver ked af det*" ect. Vi opfordrer børnene til at anvende deres sprog i det daglige, navnlig i konflikthåndtering børnene i mellem.
- **Sprogunderstøttende aktiviteter:** Vi arbejder i aldersopdelte og blandede grupper med sprogunderstøttende aktiviteter i grupperne, eks. puslespil, farvespil, billedlotteri, vendespil mv.
- **Visuel kommunikation i børnehøjde:** I Sandloppen har stuerne lavet collager som hænger i børnehøjde, så de voksne sammen med barnet kan sætte ord på hvem der er i deres familie. Det skaber sammenhæng imellem institution og hjem for børnene og giver anledning til dialog og nysgerrighed.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Børns kroppe har brug for at blive brugt og udfordret motorisk og alle børn i Sandloppen skal opleve krops- og bevægelsesglæde igennem hele dagen. Vi skal støtte dem i at få kendskab til deres krops funktioner og deres sanser, så disse skal stimuleres dagligt. Allerede når børnene starter i vuggestue bliver de opfordret til at bruge deres krop. Hvis ikke de kan kravle eller gå, lærer de det hurtigt, når de spejler sig i de andre børn på stuen og i huset. De bruger kroppen ved at krybe, stå, gå, hoppe, klatre og hinke. I fællesrummet har vi redskaber så der kan bygge en motorikbane med balancebomme, madrasser og bænke.

På legepladsen er der legestativer som er målrettet aldersgruppen 0-6 år, delt op i flere områder. Der er plads til at eksperimentere med lære at køre på løbetrykler, samt at gå op og ned, af trin og små forhøjninger. I Naturbørnehaven er der en stor legeplads og skoven fuld af træer de kan klatre i. Der kan bygges forhindringsbaner og meget mere, der udfordrer kroppen, ligesom vi har buske, frugttræer, krydderurter og blomster som børnene kan nyde smagen og duften af.

Sanserne stimuleres både i bevægelserne, men også i måltidet, hvor vi gør noget ud af at dufte til maden og smage på maden. Vi føler om noget er blødt eller hårdt, om det er krøllet eller glat, vi føler glæde, ked af det, vrede, sprudlende og meget mere når vi spiser. Vi er opmærksomme på at understøtte og udforske sansemæssige oplevelser og i børnenes tid i Sandloppen, lærer de at mærke efter hvad det er for en følelse der er fremtrædende i kroppen i en given situation.

I praksis kommer det til syne ved:

- **Rytmik og bevægelse:** Vi laver pædagogiske forløb med børnene hvor vi har fokus på rytmik og bevægelse. Her får børnene en oplevelse af, hvordan der er i deres krop når de danser og hvad der sker med kroppen når man bevæger sig i forskellige tempo. Nogle bliver måske svedte og kan mærke at sveden løber på panden og kroppen får det varmt. Tempo gør også at hjerterytmen ændrer sig. Sanserne bliver her stimuleret sammen med kroppen.
- **På tur:** Når vi går på tur, får vi både brugt kroppen og sanserne. Vi går, ser, lytter, føler og lugter. For de helt små der ikke kan gå eller gå så langt, kan turen foregå i klapvogne, men når vi er fremme ved destinationen, kommer de ud vognen og kan løbe og lege, sanse og føle og bruge deres krop aktivt.
- **Måltidet:** Sanserne bliver stimuleret, når vi skal spise. Inden vi spiser, kan vi dufte maden, se den og mærke på den. Vi smager på maden og snakker om, hvad der sker i og med kroppen når man spiser og drikker.
- **Projekt om kroppen:** Vi har projekter om kroppen. Her kan børnene opnå forståelse, viden og læring om, hvordan kroppen der ud og hvordan den er opbygget. De kan de ved at tegne sig selv og hinanden. Spejle sig i hinanden og se hvilke ligheder og forskelle der er på kroppe. Vi italesætter de forskellige dele på kroppen og sætter ord og begreber på om kroppen. Vi taler om køn og om drenge og piger.
- **Selvhjulpenhed:** I Sandloppen har vi stort fokus på selvhjulpenhed og støtter børnene i dette igennem dagen. Vi opfordrer dem til at deltage aktivt, eks. at kravle op og ned af deres stol og skammel, tage tøj og sko af og på, gå på toilettet, kravle op på puslebordet og ned igen osv. Vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden og oplever at det skaber stor glæde og motivation hos alle børn, at hjælpe hinanden.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Gennem eksperimenter og udforskning af naturen kan børnene udvikle en dybere forståelse for verden omkring dem og få stimuleret deres nysgerrighed og kreativitet. I Sandloppen har vi mange muligheder for at dyrke udelivet og have fokus på natur og science, igennem pædagogiske aktiviteter og forløb.

I Sandloppen tager halvdelen af børnehaven hver dag afsted ud til vores skønne naturbørnehavedel, Æbleskoven. Her er læringsrummet et andet end det er i hjemmeinstitutionen og der er mulighed for at fordybe sig i naturen og læringsrummet omkring dette.

Æbleskoven ligger midt i skoven, med egne legepladser, som inviterer til at bruge fantasien i sin leg. Der er masser af frugttræer og buske, der giver mulighed for at sanse, dufte og smage ligesom søen tæt på giver mulighed for frøer og dyreliv. Der er køer der græsser i området og heste der traver deres vej forbi, der ligeledes giver mulighed for dialog. Ligeledes benytter vi de små nyttehaver og bålstedet aktivt. I Æbleskoven har vi egen naturvejleder, Kristian, der har det overordnede ansvar for naturformidling i Æbleskoven og samarbejder tæt med det pædagogiske personale.

Hjemme i Sandloppen er der på legepladsen plantekasser og grønne områder til, at plante vores egne planter og krydderurter. Her kan børnene komme med en plante hver hjemmefra eller fra institutionen, og sammen med hinanden plante dem på legepladsen. Børnene oplever således at have ejerskab over aktiviteten, da de hver har en plante de kan se gro sig stor og flot.

I praksis kommer det til syne ved:

- **Ture i nærmiljøet:**
På turen kan vi gå afsted med det formål at samle ting ind fra naturen og lave dekorationer som afspejler årstiden, eller vi kan undersøge hvilke dyr der bor i naturen hvor vi bevæger os. Vi bor tæt på starnden som vi benytter året rundt og oplever naturen skifte.
- **Årstiderne:** Her har vi fokus på de forskellige årstider. Hvor mange er der og hvordan adskiller de sig fra hinanden? Vi taler om de forskellige måneder og hvor mange der er på et år, hvor det hele

starter forfra igen. Vi undersøger det i praksis ved at undersøge forskellige konsistenser og temperaturer, eks. på vand om sommeren og vinteren.

- **Naturfænomener:** Hvad sker der mon med naturen på de forskellige årstider? Hvor kommer sne fra og hvorfor fryser vandet til is og smelter igen når det bliver varmt? Hvorfor brænder solen og tørre planterne og græs ud? Sådanne spørgsmål får vi fra børnene og her taler vi sammen med dem om, hvad det er der sker. Vi laver forsøg med dem, så de selv kan prøve at se hvad der sker, når vand bliver udsat for meget kulde eller omvendt is bliver udsat for meget varme. Eks. at fryse små plastik dyr i isklumper om sommeren, som så smelter af solen.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Kultur, æstetik og fællesskab har en afgørende rolle i børnenes udvikling og trivsel og forståelse af verdenen. I Sandloppen introduceres børnene til forskellige værdier, traditioner og udtryksformer i deres dagligdag, som giver dem mulighed for at forstå forskellige perspektiver og kulturer.

Vi har fokus på at skabe visuelt tiltalende og inspirerende rum, der stimulerer børnenes sanser og kreativitet. Farverige vægge, forskellige tekstiler, møbler, værksteder og små hjørner der kan alle bidrage til at skabe en æstetisk behagelig atmosfære. Vi mener at det er det vigtigt at indbyde til leg og kreativ udfoldelse, hvor børnene kan udforske deres egen æstetiske sans og udtrykke sig gennem kunstneriske aktiviteter.

Fællesskab er grundlaget for børnenes trivsel og udvikling i Sandloppen og det er her, børnene lærer at interagere med hinanden, udvikler venskaber og forstår vigtigheden af samarbejde. De voksne spiller en nøglerolle i at skabe et positivt og inkluderende fællesskab og et trygt miljø, hvor børnene føler sig værdsat og respekteret.

I Sandloppen har vi projekter og aktiviteter på tværs af huset, hvor temaet er det samme, men med forskellige forudsætninger, alt efter aldersgruppen. Formålet med disse projekter er at samle huset på tværs i et fællesskab og understøtte børnene i, at få en succesoplevelse med det de laver.

I praksis kommer det til syne ved:

- **Måltidet:** Madkulturen i Sandloppen er et vigtigt element i pædagogisk praksis. Vi sidder i mindre grupper og har det til fælles, at vi alle skal spise og hvad der er på menuen. Vi taler om hvis nogle spiser noget andet og hvad der ligger til grund for dette. Er det fordi man er allergisk og ikke kan tåle det, eller kommer man med andre overbevisninger hjemmefra der gør, at vi ikke spiser det samme. Vi taler om smage og sanseoplevelser og hvad vi godt kan lide og ikke kan lide. Fordi vi er forskellige, er vi stadig en del af fællesskabet og det er vigtigt at italesætte overfor og sammen med børnene, så de føler sig inkluderet på trods af religion, allergi, anden overbevisning, smagsoplevelse og andet der individuelt kan differentiere os fra hinanden.
- **Højtider/traditioner:** Vi holder fastelavn, hvor vi klæder os ud, slår katten af tønden og har en festlig dag sammen. Vi markerer ligeledes Halloween, påske og jul og fælles for dem er, at vi i ugerne op til klippeklistrer, pynter, maler, tegner og taler med børnene omkring den kommende højtid. I den forbindelse taler vi om, hvad det for en kultur der ligger bag og hvordan gør man det forskelligt, både hjemme hos sig selv, men også rundt i landet og i andre lande.
- **Bæredygtighed:** Dette kan eks. være et projekt på tværs af huset, hvor vi alle samler genbrugsting og affaldssorterer. Børnene har ting med hjemmefra vi kan bruge til at bygge med, male på, lime sammen og det skaber nogle gode rammer for børnenes fantasi og kreativitet. Børnene opnår læring og forståelse for, at vi kan bruge ting på mange forskellige måder og en indsigt i, hvor det kommer fra.

Evalueringskultur

I Sandloppen er vi i gang med at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Som redskab til dette anvender vi SMTTE modellen som evaluerings- og refleksions model.

Evalueringen af vores praksis i Sandloppen er en vigtig proces for at forstå, hvordan vores institutionen fungerer, og hvordan vi kan forbedre praksis. Vi laver løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, som ligeledes indgår i vores evaluering.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Sandloppen har vi pædagogiske møder, hvor vi planlægger det næste forløb og evaluerer det forrige forløb. Vi bruger dette rum til at reflektere over praksis og sparre med hinanden i erfaringsudvekslinger. Vi evaluerer løbende, så vi kan handle på en given situation, eks. sovesituation i vuggestue/ børnehave. Vi arbejder med konstruktiv feedback kultur og stiller os undrende og nysgerrig på vores egen og hinandens praksis for løbene at kunne evaluere.

Vi dokumenterer løbende pædagogisk praksis og anvender vores digitale platform, Famly, så forældrene kan følge med i processen. Her understøtter tekst og billeder hinanden og giver indblik i de aktiviteter og læringsprocesser der foregår igennem dagen.

På personalemøder, stuemøder og pædagogiske dage evaluerer og videreudvikler vi i fællesskab vores praksis.